

Socijalna politika

IZGUBLJENI U SUSTAVU

U svijetu ne postoji jedinstvena definicija socijalne isključenosti, ali uglavnom se navodi da je to višedimenzionalni proces koji slabi povezanost pojedinca i zajednice. Te veze mogu biti ekonomske, političke, socio-kulturne i prostorne. Ljudi mogu biti isključeni iz pristupa tržištu rada, najosnovnijim uslugama i socijalnoj mreži te iz ostvarivanja ljudskih prava, a što je više obilježja po kojima je osoba isključena to ona postaje ranjivija.

S povećanim rizikom socijalne isključenosti posebice se suočavaju invalidi, beskućnici, starije osobe, žene, žrtve obiteljskog nasilja, Romi, bivši zatvorenici, liječeni ovisnici, izbjeglice i prognanici te dio stanovnika u područjima od posebne državne skrbi. Uzroci socijalne isključenosti u Hrvatskoj često su povezani s problemom nedovoljne zapošljivosti, niskom obrazovnom razinom i/ili uskim, odnosno zastarjelim znanjima i sposobnostima te ograničenim mogućnostima zapošljavanja.

Desetak partnera iz zemlje i inozemstva (Institut za javne financije, Savez samostalnih sindikata Hrvatske, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Udruga ZaMirNET, Udruga Most, Forum europskih studenata novinarstva - Hrvatska, Udruga za društvenu afirmaciju osoba s duševnim smetnjama SJAJ, Ženska mreža Hrvatske, Savez slobodnih sindikata Slovenije i Savez sindikata Austrije) pokrenuli su projekt *Partnerstvo za socijalnu uključenost* koji će trajati do kraja 2010. godine. U njemu sudjeluje i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, a provodi se uz financijsku pomoć Europske komisije, Opće uprave za zapošljavanje, socijalne poslove i jednake mogućnosti kroz europski program *Progress*, što je program EU za zapošljavanje i društvenu solidarnost.

Cilj svih uključenih u spomenuti projekt jest ublažiti posljedice gospodarske krize i poboljšati socijalnu sliku Hrvatske s obzirom na to da je značajan dio građana u lošem socijalnom položaju i nema zadovoljavajući pristup javnim dobrima i uslugama, a zbog recesije, povećanja nezaposlenosti i proračunskih problema mogu se očekivati još veće teškoće.

Činjenica je također da usluge socijalne skrbi ponekad nisu dovoljno, ili nisu uopće, usmjerene na osobe koje su u najnepovoljnijem položaju, a za to

PIŠE **PREDRAG BEJAKOVIĆ**
vođitelj projekta
Partnerstvo za socijalnu uključenost, zaposlen u Institutu za javne financije

Zbog recesije, povećanja nezaposlenosti i proračunskih problema može se očekivati daljnje pogoršanje socijalne slike Hrvatske. Nužno je prekinuti začarani krug siromaštva i socijalne isključenosti

postoji više razloga. Prilično je teško dobiti pouzdane informacije o razini korištenja socijalnih usluga, a kad informacije i postoje nije uvijek moguće procijeniti stvarni učinak pruženih usluga.

Uglavnom su slabe veze sustava socijalne skrbi s uslugama koje pridonose integraciji i socijalnom uključivanju korisnika usluga poput zapošljavanja, obrazovanja, aktivnosti u slobodnom vremenu itd. Stoga se korisnici usluga nerijetko *izgube* u sustavu.

Kako bismo potaknuli promjene i senzibilizirali širu zajednicu predvidjeli smo organiziranje javnih tribina o socijalnoj isključenosti, radionica za novinare o istoj temi te okrugle stolove o nevladinom sektoru kao pružatelju usluga socijalne skrbi. Ujedno će na mrežnoj stranici Projekta biti dostupni vodiči koji mogu koristiti građanima i donositeljima odluka kod predlaganja i oblikovanja mjera socijalne politike.

Forum europskih studenata novinarstva - Hrvatska organizirao je *Socijalka* tribinu, posvećenu boljem upoznavanju s fenomenom socijalne uključenosti i isključenosti. I na taj se način pokušava dotaknuti problemska obilježja isključenosti vezana uz pristup tržištu rada, najosnovnijim uslugama i socijalnoj mreži iz aspekta dijela sudionika socijalnog društva Hrvatske.

Vjerujemo da će se na taj način stvoriti novi kanali komunikacije i sudjelovanja za predstavnike skupina izloženih riziku

socijalne isključenosti i siromaštva, pomoći u senzibiliziranju novinara i informiranju javnosti o tim rizicima te načinima za unapređenje stanja. Konačno, želi se pomoći pri organiziranju tih skupina kako bi bolje sudjelovali u donošenju političkih odluka vezanih uz gospodarski razvoj i socijalnu isključenost. Tako bi se trebali osnažiti siromašni i socijalno isključeni da bi mogli ostvariti svoju ulogu u društvenom razvoju i izlasku iz nezavidnog položaja. U osnaženom pristupu razvoju takvi su stanovnici ključni resurs i partner koji i sam treba prekinuti začarani krug siromaštva i isključenosti. ■